

Starter uude õppeaastasse: võtmekohad ja väljakutsed uue alusharidusseaduse ning lapsest lähtuva õpikultuuri rakendamisel

---

Marju Saar

Väike Päike lasteklubi juhatuse liige,
Eesti Lastehoidude Liit, Eesti
Eralasteaedade Liit

Ilona Sillak

Koolitaja ja superviisor

● ● ●
2 0 2 5

Juht muutuste tuules

Juht muutuste tuules

Minu stardipakett

Õppeaasta alguses võta aega kohanemiseks ja keskendu olulistele teemadele, et luua võimalikult mõnus ja tööõõmu pakkuv aasta!

Teadlikkus iseendast:

Mitmes aastaring mul läheb - millise tundega alustan seda õppeaastat?
Mis mind inspireerib ja mida kavatsen nautida?
Millised on võimalikud väljakutsed?
Mida/keda vajan väljakutsetega toimetulekuks?
Mis on minu roll, ülesanded ja vastutus?

Tööõõm - isikliku heaolu allikas:

Minu ressursid: tugevused, teadmised, oskused, kogemused.
Minu vajadused, võimalused ja ohud.
Minu isiklik enesehoiu ja jõustamise strateegia.

Haridusmuutused

NÜÜDISAEGNE ÕPIKÄSITUS

ÜLEMINEK EESTIKEELSELE ÕPPELE

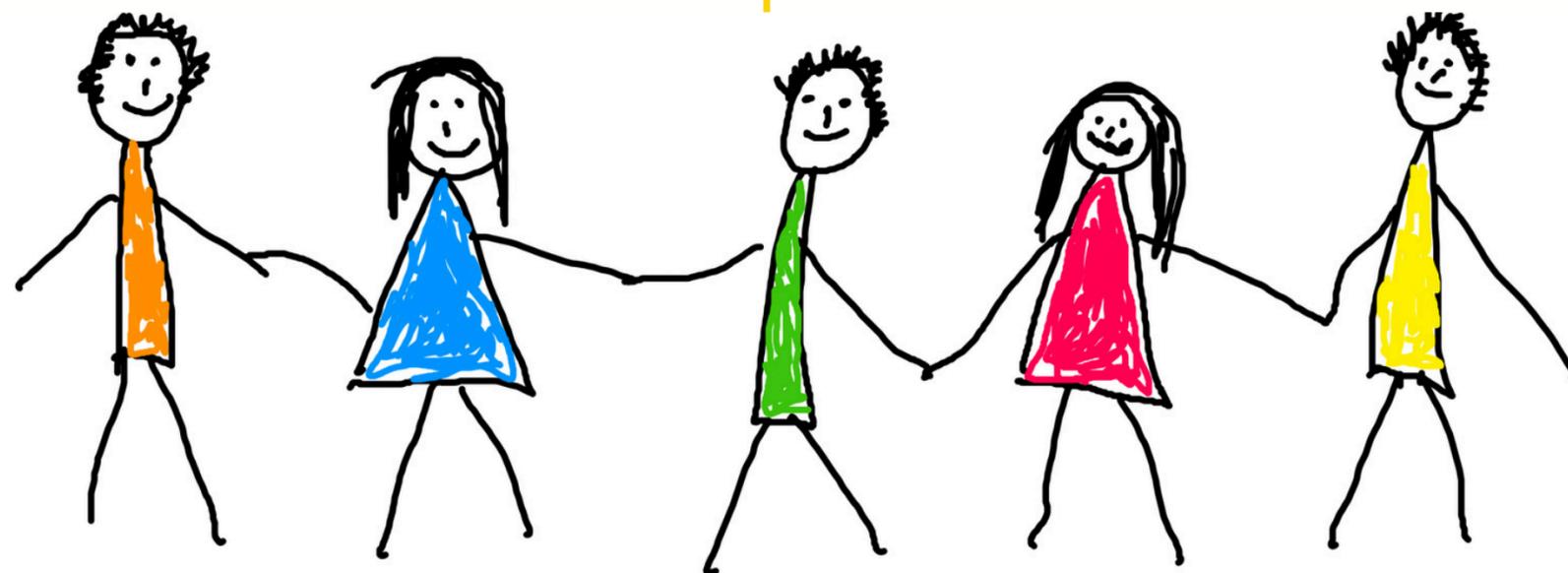
KAASAV HARIDUS

UUS ALUSHARIDUSSEADUS

Muutused on protsess ja see vajab teadvustamist, strateegiat ja aega.

LASTEAIA TEGEVUSE KESKMES ON **LAPS** oma autonoomia, eripära ja vajadustega.

Muutuste võti on meeskonna koostöö.

Selged rollid, ülesanded ja vastutus

Asutuse juht on muutuste käivitaja ja - keskkonna looja.

Õpetaja (Alates õpetaja tase 6) on võtmeisik ja muutuste peamine elluviija. Õpetaja on **juht oma „osakonnas“**.

Lapsehoidja (lapsehoidja kutsestandard) vastutus on sisuliselt 1-3-aastaste laste õpetaja.

Abiõpetaja (õpetaja 5) on õpetajat assisteeriv töötaja, kelle vastutus on osaleda rühma meeskonna koostöös ja olla avatud kolleegi juhendamisele.

Lastehoidude tulek haridusvaldkonda

LASTEHOIDUDE KUJUNEMISLUGU

TEEKOND HARIDUSVALDKONDA

KUI PALJU LASTEHOIDUSID ON?

LASTEAED VERSUS LASTEHOID

LAPSEHOIDJA KUTSE

ÜHINE ALUSHARIDUSSEADUS

Oluline pole niivõrd see, kuidas teenust nimetatakse, vaid kuidas toimub lapse arengu toetamine.

Juhi roll on luua oma meeskonnas selgus uue seadusega kaasnevatest muutustest, lapsehoidja rollist, ülesannetest ja vastutusest.

Võtmeteemad õppeaasta alguses

NÕK ja lapsest lähtuv õpikultuur

Rühma meeskonnatöö

Koostöö lapsevanematega

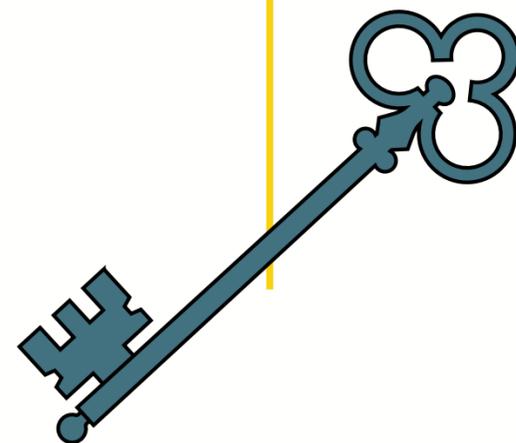
Lapse kohanemise ja arengu
toetamine

Meie lasteaia eripära,
tugevused ja eesmärgid sellel
õppeaastal.

Meeskonnatöö koostöökultuur
ja rühma koostöö põhimõtted
ja korraldus

Lasteaia üldine koostöökultuur
ja rühma koostöö põhimõtted
ja strateegia

Ühtsed põhimõtted lapse
kohanemise ja arengu
toetamisel

NÕK ja lapsest lähtuv õpikultuur

Õpetaja/täiskasvanu on ennekõike õpiruumi looja, mis võimaldab realiseerida iga lapse õpipotentsiaali maksimaalselt.

Õppimine on suhetel põhinev protsess, kus õppimise ja lapse heaolu kvaliteet on otseselt seotud suhete kvaliteediga lapse ja täiskasvanu vahel ja lastel omavahel.

Lapsed õpivad läbi eeskuju – mida nad näevad, kuulevad, kogevad ja tunevad.

Õpetaja on juht oma „osakonnas“ ehk rühmas (juhtivõpetaja, tandemjuhtimine). Õpetaja on justkui keskastme juht, kes on arengute elluviimisel võtmeisik.

Õpetaja/lapsehoidja on suhete ja grupijuht (lapsed, lapsevanemad, kolleegid),
nii individuaalsel kui grupi tasandil.

Õnnelik õpetaja = õnnelik laps = õnnelik lapsevanem

NÕK ja lapsest lähtuv õpikultuur

Mõtestamine, kuidas toimub lapsest lähtuv õppimine (õpiprotsessi "kihid"):

Ainealased teadmised ja praktilised rakendamise oskused

Õpioskused

Suhtlemis- ja koostööoskused

Enesejuhtimine ja eneseregulatsioon

Subjektiivne heaolu

<https://hm.ee/opikasisitus>

Juhi võimalus on koos meeskonnaga läbi töötada uus alusharidusseadus ja õppekava, et toetada lastega töötavate inimeste teadlikkust ja kasvatusfilosoofiat.

Rühmameeskonna koostöö

“Mida külvad, seda lõikad!”

MEESKONNATÖÖ
KOOSTÖÖ
PROFESSIONAALNE SUHTLEMINE

Koostööaeg on regulaarne strateegiliselt kavandatud tegevus, kus juhi roll on väärtustada ja arendada organisatsiooni koostöökultuuri, toetada õpetajaid rühma koostöövestluste läbiviimisel ja aidata korraldusega (aeg, kes on laste juures jne).

AEG

meeskonna koostöö loomiseks ja parandamiseks aja võtmine ehk meeskonnatöö aeg, kus keskendutakse meeskonnatöös olulistele teemadele

TAHE JA PANUSTAMINE

soov ja tahe teadlikult panustada meeskonnatöö arengusse on iga meeskonnaliikme vastutus

REGULAARSED KOHTUMISED

- strateegiline kohtumiste kavandamine

IGAHOMMIKUSED KOHTUMISED

- kokkulepitud kultuur, kuidas päeva alustatakse (tervitamine, päeva kokkulepped, info jms)

USALDUS KUJUNEB LÄBI ÜHISE PINGUTUSE JA EDULUGEDE!

Võimalikud teemad meeskonnatöös

Visioon ehk unistus, mille poole soovime liikuda: mida igaüks väärtustab meeskonnatöös, mis on teie jaoks hästi toimiva meeskonna tunnused, mis loovad ja toetavad töörahulolu, millised on igaühe vajadused ja ootused

Ühisosa ja erisuste kaardistamine: mille poolest oleme sarnased, mis on igaühe tugevused, millised on erinevused (isikuomadused, hobid jms)

Rollid, ülesanded ja vastutus: milline on tööülesannetest tulenev roll ja kohustused ja kuidas see mõjutab meeskonnatööd, millised on sellest tulenevalt rollid meeskonnatöös, mida peame arvestama

Omavaheline suhtlemine (infovahetus, kokkulepped, tagasiside)

Erivajadustega lapse toetamine: kuidas teeme koostööd, kui mõni laps vajab erilist tähelepanu, mida teeme, et last toetada, kuidas jaotuvad rollid, millised on omavahelised kokkulepped

Edulugude jagamine: mis on teie jaoks edulugu, kus ja kuidas me edulugusid edaspidi jagame, mis on hetkel teie meeskonna edulood

Jõustamine ja tunnustamine: millised suhted on jõustavad, kokkulepped ja head tavad, kuidas omavahel käitume, et oleksime üksteise jaoks jõustavad, kuidas tunnustame üksteist

Koostöö ja suhete juhtimine lapsevanematega

Lapsevanematega koostöö eesmärk on lapse arengu igakülgne ja maksimaalne toetamine lasteaia ja pere koostöös

Kõik nõ "esimesed" tegevused
- mõju edaspidisele

Aja teadlik investeerimine
usaldussuhte loomisesse

Individaalne suhe ja
lapsevanemate kui grupi
juhtimine

Lapse kohanemise teadlik
toetamine ja lapse arengu
toetamise põhimõtted
rühmas

ESIMENE KONTAKT, TUTVUMINE JA USALDUSSUHTE LOOMINE

(igapäevane suhtlemine, info jagamine,
lapsevanema nõustamine)

ESIMENE KOOSOLEK

- grupi ja suhete loomine (sh kokkulepete
sõlmimine vrs info jagamine)

PEREVESTLUSTE LÄBIVIIMINE

LAPSEVANEMA NÕUSTAMINE JA JÕUSTAMINE

- kohanemise toetamine, lapse arengu
toetamine, varajane märkamine ja tugisüsteem
(üldtugi, tõhustatud tugi, eritugi)

ÕPETAJA USKUMUSTE TOETAMINE

Iga laps on unikaalne oma erilisuses!

Professionaalse arengu toetamine

Koostöine õppimine
(õpringid, arendusgrupid)

Tööpostil õppimise toetamine
(uute töötajate ja algajate juhendamine)

Mentorluse rakendamine
(mentorsüsteemi juurutamine ja mentorite koolitamine)

Koolitusvajaduse hindamine ja koolitussüsteem
(individuaalne ja meeskondlik)

Sisekoolitused

Veebikoolitused koos õpiringidega

Hübriidõppe võimalus

Superviseerivad vajaduspõhised koolitused

Meeskonna koolitused ja sündmused

Õpiränded ja kogemusõpe

Juhi enesehoid ja jõustamine

Sea tööle piirid - jäta töö tööle!

Teadvusta, et muutused on protsess - üks trepiaste korraga!

Arengutegevus ei ole võistlus - sügavus on olulisem kui kiirus!

Inimesed ja nendevahelised suhted mõjutavad oluliselt töörahulolu - anna jõudu toetavatele professionaalsetele suhetele!

Tee mikropause ja sea piirid enda puhkeajale ka tööpostil!

Loo töökorraldus, mis võimaldab sul keskenduda!

Delegeeri ja usalda oma inimesi - loo neile võimalus võtta vastutust!

Julge olla haavatav ja jaga enda muresid - see ei muuda sind "nõrgaks" juhiks!

Ole enese suhtes tunnustav ja tähista edulugusid!

Kasuta superviisorit ja käi koolitustel!

Astu vahest kõrvale, et tõesti näha!

Liigu, hing, maga ja kosuta pidevalt oma keha tervistava söögi ja joogiga!

Naudi ja tunne tänulikkust - siis on rõõm sinuga!

Vunk = arenguvunk, töövunk, eluvunk
 Vunk = hoog+ind+tahe+motivatsioon

Vungimeeter

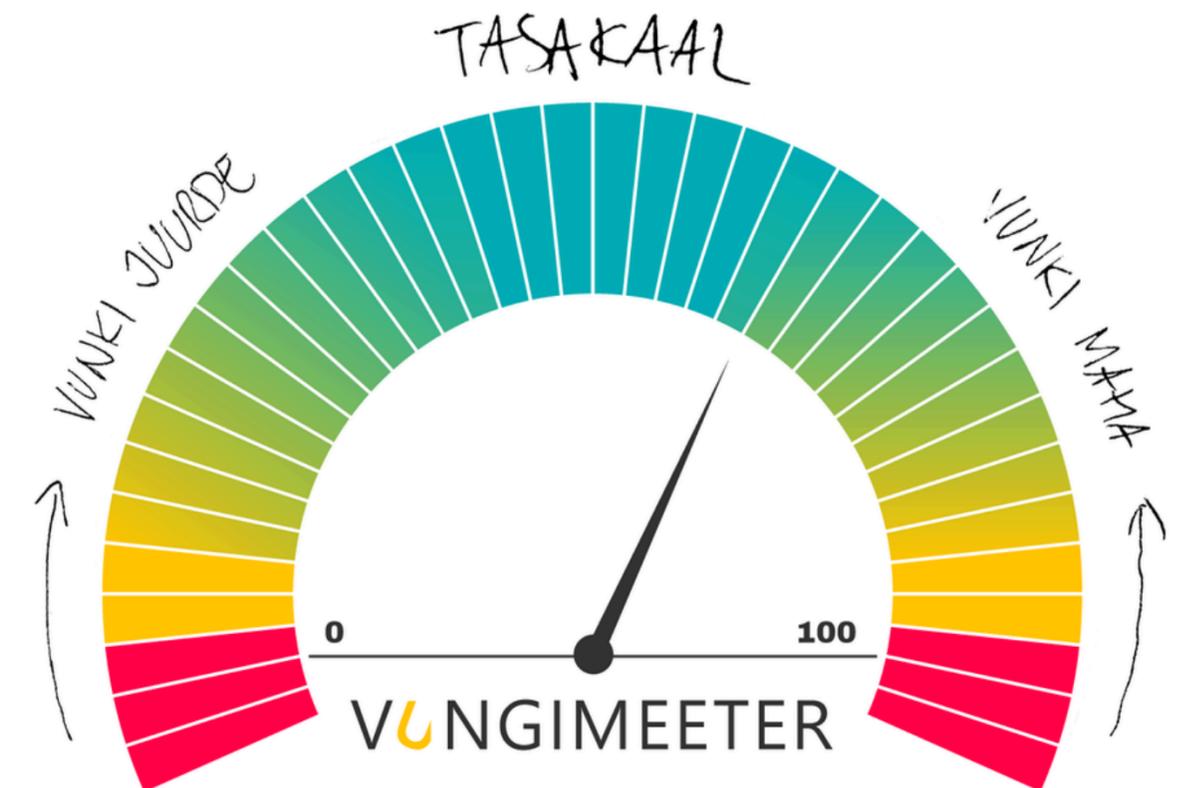
Mis on sinu vungimeetri näit 0-100?
 Kas tunned, et vajad vunki juurde või
 sooviksid vunki maha võtta?

Mis on praegu see, mis vunki annab?

Mis on see, mis vunki maha võtab?

Mida vajad, et sul oleks vunki oleks piisavalt?

Mida saad kohe teha, et sinu vunk oleks sinu
 jaoks tasakaalus?

TÄNAME KUULAMAST JA SOOVIME MÕNUSA VUNGIGA ÕPPEAASTAT!

---

www.lasteklubi.ee
marju.saar@lasteklubi.ee
Leia meid Facebookist!

www.vunkkoolitused.ee
info@vunkkoolitused.ee
Leia meid Facebookist!